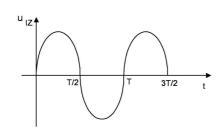
DRUGI MEĐUISPIT IZ ELEKTRONIKE 1

01.12.2008.

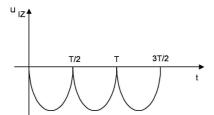
PRVA SKUPINA ZADATAKA

1. Na ulaz sklopa ispravljača priključen je sinusni ulazni napon. Kako izgleda izlazni napon? (1 bod)

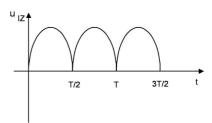
(a)

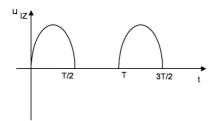
(b)

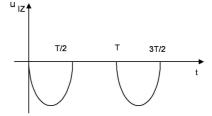
(c)

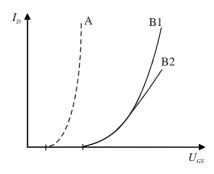
(**d**)

(e)

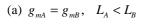

- **2.** Na slici su prikazane prijenosne karakteristike dvaju različitih MOSFET-a, A i B. Za napon praga U_{GS0} i strujni koeficijent K prikazanih MOSFET-a vrijedi (1 bod):
 - (a) $U_{GSOA} > U_{GSOB}$ i $K_A > K_B$,
 - (b) $U_{GSOA} > U_{GSOB}$ i $K_A = K_B$,
 - (c) $U_{GSOA} < U_{GSOB}$ i $K_A < K_B$,
 - (d) $U_{GSOA} > U_{GSOB}$ i $K_A < K_B$,
 - (e) $U_{GS0A} < U_{GS0B}$ i $K_A > K_B$.

- **3.** Usporedimo li strmine MOSFET-a A i B (na istoj struji u području zasićenja na slici iz prethodnog zadatka), te napone U_{DS} karakteristika B1 i B2 MOSFET-a B, vrijedi (1 bod):
 - (a) $g_{mA} < g_{mB}$ i $U_{DS, BI} < U_{DS, B2}$,
 - (b) $g_{mA} < g_{mB}$ i $U_{DS, BI} > U_{DS, B2}$,
 - (c) $g_{mA} > g_{mB}$ i $U_{DS, B1} > U_{DS, B2}$,
 - (d) $g_{mA} > g_{mB}$ i $U_{DS, BI} < U_{DS, B2}$,
 - (e) $g_{mA} = g_{mB}$ i $U_{DS, BI} > U_{DS, B2}$.

4. Izlazne karakteristike JFET-a prikazane su na slici. U kojem su odnosu strmine i efektivne duljine kanala u točkama A i B? (1 bod)

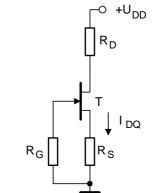
(b)
$$g_{mA} = g_{mB}$$
, $L_A = L_B$
(c) $g_{mA} > g_{mB}$, $L_A > L_B$

(d)
$$g_{mA} < g_{mB}$$
, $L_A = L_B$

(d)
$$g_{mA} < g_{mB}$$
, $L_A - L_B$

(e)
$$g_{mA} < g_{mB}$$
, $L_A > L_B$

5. U sklopu pojačala sa JFET-om otpornik R_S se poveća. Što će se dogoditi sa strujom I_{DQ} ? (1 bod)

 U_{GS}

 $\overline{\mathrm{U}_{\mathrm{DS}}}$

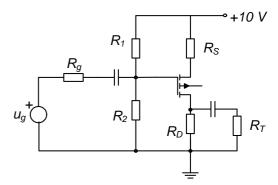
A I_D

- (a) I_{DQ} se poveća.
- (b) I_{DQ} se smanji.
- (c) I_{DQ} prvo raste pa se smanji.
- (d) I_{DO} se prvo smanji pa onda raste.
- (e) I_{DQ} ostaje nepromjenjena.

6. Za sklop prikazan na slici vrijedi tvrdnja (1 bod):

- (b) radi u spoju zajedničkog odvoda i nema stabiliziranu radnu točku,
- (c) radi u spoju zajedničkog odvoda i ima stabiliziranu radnu točku,
- (d) radi u spoju zajedničkog uvoda i nema stabiliziranu radnu točku,
- (e) radi u spoju zajedničke upravljačke elektrode i ima stabiliziranu radnu točku.

7. Koju logičku funkciju ostvaruje CMOS sklop na slici? (1 bod)

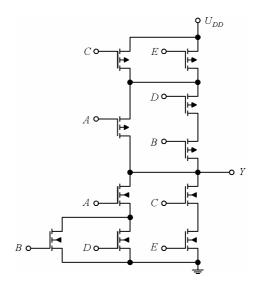
(a)
$$Y = A(B+D) + CE$$

(b) niti jedan od odgovora

(c)
$$Y = \overline{(A+BD)(C+E)}$$

(d)
$$Y = \overline{A(B+D) + CE}$$

(e)
$$Y = (A + BD)(C + E)$$

8. Silicijski npn tranzistor radi u normalnom aktivnom području i vodi struju emitera iznosa 1 mA pri naponu $U_{BE} = 0,55 \,\mathrm{V}$. Drugi npn tranzistor ima jednake tehnološke karakteristike kao prvi osim što mu je koncentracija primjesa u emiteru dvostruko veća, $N_{DE2} = 2N_{DE1}$. To znači da na temperaturi $T = 300~\mathrm{K}$ drugi tranzistor ima (1 bod):

GRUPA A **2**/4

- (a) veću ravnotežnu koncentraciju manjinskih nosilaca u emiteru i veći faktor efikasnosti emitera,
- (b) veću ravnotežnu koncentraciju manjinskih nosilaca u emiteru i isti faktor efikasnosti emitera,
- (c) veću ravnotežnu koncentraciju manjinskih nosilaca u emiteru i manji faktor efikasnosti emitera,
- (d) manju ravnotežnu koncentraciju manjinskih nosilaca u emiteru i veći faktor efikasnosti emitera,
- (e) manju ravnotežnu koncentraciju manjinskih nosilaca u emiteru i manji faktor efikasnosti emitera.

DRUGA SKUPINA ZADATAKA

ZADATAK 1. *N*-kanalni idealni silicijski MOSFET ima duljinu kanala 2 μ m, a kapacitet upravljačke elektrode prema kanalu iznosi 0,5 pF. Faktor naponskog pojačanja u nekoj točki iznosi μ = 1. Pokretljivost većinskih nosilaca u kanalu je 400 cm²/Vs.

- **1.1.** Odrediti područje rada MOSFET-a (1 bod).
- **1.2.** Odrediti strujni koeficijent *K* MOSFET-a (1 bod).
- 1.3. Ako se promjenom tehnološkog parametra promijeni strujni koeficijent na $K = 4 \text{ mA/V}^2$, izračunati napon U_{DS} pri kojem strmina iznosi $g_m = 6 \text{ mA/V}$. Pri tome pretpostaviti da je faktor naponskog pojačanja u točki $\mu = 1$. (1 bod).
- **1.4.** Odrediti napon praga U_{GS0} ako je $U_{GS} = 1 \text{ V}$, $U_{DS} = 1,5 \text{ V}$, dinamička vodljivost $g_d = 6 \text{ mS}$ i $K = 4 \text{ mA/V}^2$ (1 bod).
- **1.5.** Odrediti strminu ako se u odnosu na 1.4. napon U_{DS} promijeni na 5 V, a U_{GS} ostane nepromijenjen $(U_{GS} = 1 \text{ V})$ (1 bod).

ODGOVORI:

1.1. (a) triodno

(b) zapiranje

(c) u području gdje možemo uzeti da je $r_d = \infty$

(d) zasićenju

(e) nijedno od navedenih

1.4. (a) $U_{GS0} = -1.7 \text{ V}$

(b) $U_{GS0} = -2 \text{ V}$

(c) $U_{GS0} = 1.7 \text{ V}$

(d) $U_{GS0} = 2 \text{ V}$

(e) $U_{GS0} = 0 \text{ V}$

1.2. (a) $K = 0.5 \text{ mA/V}^2$

(b) $K = 10 \text{ mA/V}^2$

(c) $K = 20 \text{ mA/V}^2$

(d) $K = 5 \text{ mA/V}^2$

(e) $K = 0.1 \text{ mA/V}^2$

1.3. (a) $U_{DS} = 0 \text{ V}$

(b) $U_{DS} = 0.75 \text{ V}$

(c) $U_{DS} = 3 \text{ V}$

(d) $U_{DS} = 1.5 \text{ V}$

(e) $U_{DS} = 2 \text{ V}$

1.5. (a) $g_m = 27.5 \text{ mA/V}$

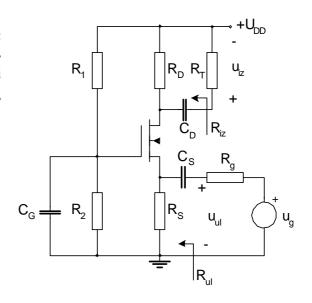
(b) $g_m = 10 \text{ mA/V}$

(c) $g_m = 13.5 \text{ mA/V}$

(d) $g_m = 4 \text{ mA/V}$

(e) $g_m = 12 \text{ mA/V}$

ZADATAK 2. U pojačalu na slici zadano je: $U_{DD}=12~{\rm V}$, $R_g=500~{\Omega}$, $R_1=7.8~{\rm M}{\Omega}$, $R_2=1.8~{\rm M}{\Omega}$, $R_D=1.2~{\rm k}{\Omega}$ i $R_T=3.9~{\rm k}{\Omega}$. Parametri n-kanalnog MOSFET-a su $K=1.5~{\rm m}{\rm A/V}^2$, $U_{GS0}=-1.7~{\rm V}$ i $\lambda=0.0035~{\rm V}^{-1}$. Odrediti:

GRUPA A 3/4

- **2.1.** statičku radnu točku ako je $R_s = 560 \Omega$ (1 bod),
- **2.2.** dinamičke parametre g_m i r_d , ako je poznato $I_{DQ}=3,69$ mA, $U_{DSQ}=5,84$ V, $U_{GSQ}=0,52$ V i $R_S=470~\Omega~(1~{\rm bod}),$
- **2.3.** naponsko pojačanje $A_V = u_{iz}/u_{ul}$, ako su poznati dinamički parametri $g_m = 3,02$ mA/V i $r_d = 98,14$ k Ω , te $R_S = 680$ Ω (1 bod),
- **2.4.** ulazni otpor R_{ul} , ako su poznati dinamički parametri $g_m = 3,02$ mA/V i $r_d = 98,14$ k Ω , te $R_s = 680$ Ω (1 bod),
- **2.5.** izlazni otpor R_{iz} , ako su poznati dinamički parametri $g_m = 3,02$ mA/V i $r_d = 98,14$ k Ω , te $R_s = 680 \Omega$ (1 bod).

ODGOVORI:

- 2.1. (a) $I_{DQ} = 3.3 \text{ mA}$, $U_{DSQ} = 5.61 \text{ V}$ **2.2.** (a) $g_m = 4.11 \text{ mA/V}, r_d = 77.5 \text{ k}\Omega$ **2.3.** (a) $A_V = 0.78$ (b) $I_{DO} = 3.9 \text{ mA}$, $U_{DSO} = 6.18 \text{ V}$ (b) $g_m = 3.93 \text{ mA/V}, r_d = 81.3 \text{ k}\Omega$ (b) $A_V = -2.75$ (c) $g_m = 3.39 \text{ mA/V}, r_d = 98.6 \text{ k}\Omega$ (c) $A_V = 2.75$ (c) $I_{DQ} = 3.1 \text{ mA}$, $U_{DSQ} = 5.61 \text{ V}$ (d) $g_m = 4.11 \text{ mA/V}, r_d = 98.6 \text{ k}\Omega$ (d) $A_V = -0.78$ (d) $I_{DO} = 3.3$ mA, $U_{DSO} = 6.18$ V (e) $g_m = 3.39 \text{ mA/V}, r_d = 77.5 \text{ k}\Omega$ (e) $A_V = -16.2$ (e) $I_{DO} = 3.1$ mA, $U_{DSO} = 5.22$ V
- 2.4.(a) $R_{ul} = 224 \text{ k}\Omega$ 2.5.(a) $R_{iz} = 1,19 \text{ k}\Omega$ (b) $R_{ul} = 286 \Omega$ (b) $R_{iz} = 1,19 \Omega$ (c) $R_{ul} = 224 \Omega$ (c) $R_{iz} = 2,01 \text{ k}\Omega$ (d) $R_{ul} = 316 \Omega$ (d) $R_{iz} = 2,01 \text{ M}\Omega$ (e) $R_{ul} = 316 \text{ k}\Omega$ (e) $R_{iz} = 2,65 \text{ k}\Omega$

ZADATAK 3. Silicijski *pnp* tranzistor ima homogene raspodjele primjesa u bazi i emiteru iznosa $N_{AE}=1,5\cdot10^{18}\,\mathrm{cm}^{-3}$ i $N_{DB}=6\cdot10^{16}\,\mathrm{cm}^{-3}$. U nekoj radnoj točki u normalnom aktivnom području rubna koncentracija manjinskih nosilaca u bazi iznosi $p_{B0}=1,4\cdot10^{14}\,cm^{-3}$. Površina presjeka spoja emiter-baza je $S=2,5~\mathrm{mm}^2$, a efektivna širina baze $w_B=1,5~\mathrm{\mu m}$. Pokretljivosti nosilaca iznose $\mu_n=550~\mathrm{cm}^2/\mathrm{Vs}$ i $\mu_p=300~\mathrm{cm}^2/\mathrm{Vs}$. Rekombinacijska struja iznosi $I_R=2~\mathrm{\mu A}$. Pretpostaviti da je $U_T=25~\mathrm{mA}$, $T=300~\mathrm{K}$, $\gamma=0,9926$. Izračunati:

- **3.1.** napon U_{BE} (1 bod),
- **3.2.** vrijeme života manjinskih nosilaca u bazi (1 bod),
- **3.3.** komponentu struje I_{NE} (1 bod),
- **3.4.** vrijeme proleta šupljina kroz bazu (1 bod),
- **3.5.** istosmjerni faktor strujnog pojačanja u spoju zajedničke baze (1 bod).

ODGOVORI:

- 3.1. (a) $U_{BE} = -0.613 \text{ V}$ 3.2. (a) $\tau_P = 0.21 \, \mu s$ 3.3. (a) $I_{NE} = 208,7 \, \mu A$ (b) $U_{BE} = 0,613 \text{ V}$ (b) $\tau_P = 2.1 \text{ ms}$ (b) $I_{NE} = 20.9 \text{ mA}$ (c) $U_{BE} = -0,6907 \text{ V}$ (c) $\tau_p = 21 \, \mu s$ (c) $I_{NE} = 89.5 \text{ mA}$ (d) $U_{BE} = 0,6907 \text{ V}$ (d) $\tau_P = 0.5526 \,\mu\text{s}$ (d) $I_{NE} = 89,5 \text{ nA}$ (e) $U_{BE} = 0.713 \text{ V}$ (e) $\tau_p = 0.05526$ ns (e) $I_{NE} = 89.5 \, \mu A$
- 3.4. (a) $t_{tr} = 1,5 \cdot 10^{-3} \, \text{s}$ (b) $t_{tr} = 1,5 \cdot 10^{-4} \, \text{s}$ (c) $t_{tr} = 1,5 \cdot 10^{-8} \, \text{s}$ (d) $t_{tr} = 1,5 \cdot 10^{-7} \, \text{s}$ (e) $t_{tr} = 1,5 \cdot 10^{-9} \, \text{s}$ (e) $t_{tr} = 1,5 \cdot 10^{-9} \, \text{s}$ (e) $t_{tr} = 1,5 \cdot 10^{-9} \, \text{s}$